

מסורת הש"ס

א) גני הערוך ליעטר פ' לא יצא'ס עלמו מאל' ללחא, (א) לעיל נב: ושי"ן, (א) חולין נז: ד) נגיד אלפס אימא הנגיד להפנות ואלל רב חסדא ורבינא וכו' ע"ש, (ס) לעיל מא: ע"ש, (ו) ברכות נב:, (ז) כ"ב כ: בינה לט:, (ח) נטמנין חרס בין הנפרים כדי שיכנס בתן הכות ויכשו מפני שלחן הן. ערוך ערך פלס, (ט) לעיל כט: ושי"ן, (י) רש"ל מ"ו, (י) ג"ל מנין ע"י חשבי שרש מנין, (ל) ע"ז מז: (מ) ע"י רש"ל, (נ) ונ"ע חוספות ע"ז יג. ד"ה אלל מהנה,

➤➤➤

**הגהות הב"ח**

(א) במשנה חרס כדי וכו' ולחשוף מים מגבלה הוא סוף המשנה ואח"כ מתחיל גמלא מסבאר שיעורא לא יוסי נפיש: (ב) רש"י ד"ה ולט מקנה וכו' ובקנים ועורדין ופירשין קשין. ג"כ לטון משנה כרס כללס ורס מעשרת ספירשין והעורדין: (א) ד"ה מסבאר שיעורא דמי יוסי: (ב) ג"כ מי שיהיה כותלה סמוך לאשרה:

➤➤➤

**רבינו חננאל**

לענין חרס, מיסבאר שיעורא דר' יהודה מעיט, ודר"מ נפיש מנייה, ודר' יוסי נפיש מנייה. אבל מן קראי שיעורא דר"מ נפיש דאי ס"ד שיעורא דר' יוסי נפיש, דדהוא כדי לקבל רביעית לייט להו תחילה שימצא דבר קטן שהוא כדי לחתות אש מיקוד, והדר לייט שימצא דבר גדול כדי לקבל רביעית. ומקשינן היכי אמרת מכל מקום דשיעורא דר"מ נפיש מדר' יוסי, והלא דבר ידוע שיש לחתות אש [אפילו] בחרס קטנה שאין בה כדי לקבל רביעית. ופריקה אביי להאי קרישא לא תימא לחתות אש כדי להדליק ממנה במקום אחד אלא לחתות אש מיקידה גדולה כדי להתחמם כנגדה ומקשינן אי מחשב קא חשבת מיקרא שיעורא [ג"א: דשיעורא] דר' מאיר נפיש, שפיר קאמר ליה ר' יוסי משם ראייה דהא חשיב חרס לחשוף מים. ומפריקין לדר"מ דאמר ולחשוף מים לאו חשיביתא היא, ולא מחמתיו שלא יתעקס: **וכר לזכר**. דחרס חשיב בחמיתא אור: **לחשוף**. לדלות. וחצירו חשפי שובל (ישעיה מז) חשפי מים שעל הנתיבה שחצטורי לעצור הגשמים ושריעת נהרות **ט**: **מגבלה**. גומא שמים נקבצין בתוכה: **גב' (א) מסתברא שיעורא דרבי יוסי נפיש ומקרא שיעורא דר' מאיר נפיש**. אחספתא היא כלומר לפי דעריהם נראה שרבי מאיר מחמיר דלאמר לחתות זו אור ולא פ'י שיעורא וחרס פורתא חזי לחדא גחלת ואילו לקבל רביעית מים נפיש שיעורא וכו' מעיינת צקרא לחשוף מים וזוטר דאי ס"ד לחשוף מים נפיש לייט לה שלא יותר צה אפילו כלי קטן והדר אמר כלי גדול וכו' דרך המקללים כן: **אמר אצוי מסני'** . דקאמר רבי מאיר לחתות אור מיקידה גדולה קאמר שאפילו גחלת קטנה אינו ראוי לחתות צה אללא בחרס גדול מפני שהוא נכוה: **שפיר קאמר ר' יוסי**. דמדלליט לה צה ש"מ דחוי: **אפילו מידי דלא חשיב**. כגון לחשוף מים לא לישתכח צה ולעולם לא חשיב שיעורא אללא לחתות אור:

**דלא מקנחיתו בחספא**. שאוכל לעשות לכס כשפים: **ולא קטיל לנו כינא אמניינו**. ואין אחס הורגין כינא צנגדיכס: **ולא אכיל לנו ירקא מבישא דאסר גינאה**. אין אחס מוילאין שום וכרישא וצלל מאגודה שאוגדין הגננים ואוכלים אללא אחס ממירין האגודה תחילה.

## המוציא יין פרק שמיני שבת

## פב.

**אמר רבי עקיבא מניין** **ע"ז** **בו'.** פ'י צקוטטרס דנקט לה הכא משום דצעי למיתמי מנין שמרחילין את הקטן ואין נראה דא"כ צההוא הוה ליה להתחיל<sup>א</sup> ועוד דהוה ליה למתנייה צפרק רבי אליעזר דמילה אללא נראה אגב דתנא לעיל צסוף המוציא קראי דאסמכתא גבי חרס נקט נמי הני קראי דאסמכתא וקרא דתורס כו' הוה סמוך לההיא קראי דאייתי לעיל לא ימצא צמכיתמו חרש וגו':

**אסור צבנותו**. אפילו למד צפרק קמא דמס' ע"ז (דף יג.) נהנה אסור מהנה מותר ה"מ לגבי מכס שאין נראה כל כך לע"ז חונתו אללא שנותן כדי שנימוחו לעצור אלל הכא נראה כאלו צונה לה צית<sup>ט</sup> ר"י: **בוגם** **לתוך** **שצו ד"א**. צמסכת ע"ז פריך עלה והא שציק רווחא לעצודה זרה ומשני להב: אצניו

צרוור וחרס רב הונא אמר מקנה בצרוור ואין מקנה בחרס ורב חסדא אמר מקנה בחרס ואין מקנה בצרוור מיתיבי היו לפניו צרוור וחרס מקנה בחרס ואין מקנה בצרוור תויבתא דרב הונא <sup>ט</sup>תרגמא רפרם בר פפא קמיה דרב חסדא אליבא דרב הונא באוגני כלים: <sup>ז</sup>היו לפניו צרוור ועשבים רב חסדא ורב המנונא חד אמר מקנה בצרוור ואין מקנה בעשבים וחד אמר מקנה בעשבים ואין מקנה בצרוור מיתיבי<sup>ז</sup>: <sup>ה</sup>המקנה בדבר שהואור שולטת בו שיניו התחתונות נושרות לא קשיא הא בלחין הא ביבשין הנצרך לפנות <sup>ו</sup>ואינו נפנה רב חסדא ורבינא חד אמר רוח רעה שולטת בו וחד אמר רוח זוהמא שולטת בו תניא כמאן דאמר רוח זוהמא שולטת בו <sup>ט</sup>דתניא דהנצרך לנקביו ואוכל דומה לתנור שהסיקוהו על גב אפרו וזו היא תחלת רוח זוהמא הנצרך ליפנות ואינו יכול ליפנות אמר רב חסדא יעמוד וישב יעמוד וישב רב חנן מנהדרעא אמר יסתלק לצדדין רב המנונא אמר ימשמש בצרוור באותו מקום ורבנן אמרי יסיח דעתו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי כל שכן דכי מסח דעתיה לא מפני אמר ליה יסיח דעתו מדברים אחרים אמר רב ירמיה מדיפתי לדידי חזי לי ההוא טייעא דקם ויתיב וקם ויתיב עד דשפך כקדרה <sup>א</sup>ת"ר הנכנס למעורת קבע יחלך <sup>י</sup> פעמים של ארבע [ארבע] אמות ואמרי לה ד' פעמים של עשר עשר אמות ונפנה ונכנס וישב במקומו: **במתני' (ט)** **חרס כדי ליתן בין פצים** לחברו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחתות בו את האור רבי יוסי אומר <sup>ה</sup>כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר ולא ימצא במכירתו חרש לחתות אש מיקוד אמר ליה רבי יוסי <sup>ט</sup>משם ראייה ולחשוף מים מגבא <sup>ב</sup>: **: גב' (א) (איבעיא להו שיעורא דרבי מאיר נפיש או שיעורא דרבי יוסי נפיש) מסתברא שיעורא דרבי יוסי נפיש ומקרא שיעורא דרבי מאיר נפיש דאי סלקא דעתך שיעורא דרבי יוסי נפיש לייט לה במנא זוטרא והדר לייט לה במנא רבה אמר אביי [מתני' גמין] לחתות אש מיקידה גדולה: רבי יוסי אומר משם ראייה: שפיר קאמר ליה רבי יוסי לרבי מאיר ורבי מאיר לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא מידי דחשיב לאינשי דלא לישתכח ליה אלא אפילו מידי דלא חשיב לאינשי לא לישתכח ליה:**

### הדרן עלך המוציא יין

**אמר רבי עקיבא** <sup>א</sup>מניין לעבודה זרה שמממאה במשא <sup>ב</sup>כנדה שנאמר <sup>ג</sup>תזרם כמו דוה צא תאמר לו מה גדה מממאה במשא אף עבודה זרה מממאה במשא: **גב'** תנן התם <sup>ד</sup>מי שהיה <sup>ה</sup> ביתו סמוך לעבודה זרה ונפל אסור לבנותו כיצד יעשה כונם לתוך שלו ד' אמות ובונה היה

הדרן עלך המוציא יין

**אמר רבי עקיבא** מניין שמרחילין את המילה [לגמן פ.] כייל להו להנך דדמיין לה: **במשא**. אדם הנושא<sup>א</sup>: **תורס כמו דוה וגו'** . בעצודה זרה משמעי: **גב'** נוטלו סמוך לעצודה זרה. שהיה אותו כותל ממילה אף לצית עצודה זרה: **אסור לצנוטו**. דקמהני לעצודה זרה:

הדרן עלך המוציא יין

**אמר רבי עקיבא מניין לעבודה זרה כו'.** משום דצעי למיתמי מניין שמרחילין את המילה [לגמן פ.] כייל להו להנך דדמיין לה: **במשא**. אדם הנושא<sup>א</sup>: **תורס כמו דוה וגו'** . בעצודה זרה משמעי: **גב'** נוטלו סמוך לעצודה זרה. שהיה אותו כותל ממילה אף לצית עצודה זרה: **אסור לצנוטו**. דקמהני לעצודה זרה:

### עין מושפט נר מצוה

לו א ב מיי פכ"ו מהל' שבת הלכה ה' טוש"ע אר"ח סימן שיב סעיף ה:
ג טוש"ע אר"ח סימן ג' סעיף יא:
לח ד מיי פ"ד מהלכות דעות הלכה ב:
לכ ה מיי פ"ח מהל' שבת הלכה יא:
א ו מיי פ"ח מהלכות ע"ז הלכה ה' טוש"ע י"ד סימן קמנ סעיף א:

➤➤➤

**תורה אור השלם**

1 ושבקה בשבר נבל יוצרים ברות לא יחמל ולא יקנא במכתרו ורש לוחותיו אש מיקוד ולחשף מים מגבא: ישיעור ל די 2 וטמאתם את צפוי פסילי כסף ואת אפודת מסכת ותרבו תורם כמו ודך צא תאמר לה: ישיעורו ל כב

➤➤➤

**מוסף רש"י**

דלא מקנה לכר בחספא. אף אחס מקנין עמלסס צמס צבית הספא (וחולין קח:). שיניו התחתונות. שני הפה ושיני צית נקנצ שהכרספא מחוברת צון לעלמות וכן קעין תלמולי צסר (וחולין סז:). הדלך עשרה פעמים. וכל פסס ופעס צוקר עלמו ויושב, אולי ויכל להפנות, שהסילוי מוריד הגדולים לקנצ (ברכות כג:). בין פצים לחברו. כמו פעמי פתחים ופלמי חלונות הקצוטס צחומה וכן עך וסדריס אחס למעס ולמעלה ומשני רוחות ופעמים שכן קצין צוחצ ומשניטן שטיס או אלל זה וצריך להושיטן צשו שלל ילא זה נמך מוס ולא יכיו עקומיס וספסלחד טויה טמן לתמיו חרס או אכן להשוות, או כסאין די צוחצט שיהס מנדילן זה מוס מעט וטמן חרסס דקיס צנייהס (ביצה לט: וביצה ב"ב ב:). ולא ימצא במכירתו. צמכיתסן שצנין, חרס גדול שיהא לאוי לתמות צו אש מיקוד ולשאז צו אש מן הסיקס, ולחשוף מים. דלעות מגבא. גוי תלל מים (ישעיה ל יד.) **משם ראייה**. צממיס (סוכה כח:).

הדרין עלך המוציא יין
תורס כמו דוה. יהיו מלסותס ענינין כדסי (ישעיה ל ב:). מה גדה מממאה במשא. דמצי (ויקרא טו) וכל חטונצ ככל כלי אשר תשצ עליו, אלמא עממיה לכל אשר תשא אותה ואע"פ שלא ננעה, שאפילו היו עשרה כלס זה על זה סולן ככלל אשר תשצ עליו כן (ע"ז סז:). מי שהיה ביתו סמוך לעבודה זרה. שהיה אחד מכותלי עצודה זרה, והיות עמלו נענד (ע"ז סז:). אסור לבנותו. שנות סתל לעבודה זרה (סז:).

➤➤➤

**מוסף תוספות**

א. ואגראר דידיה לייתי כל חגי. שטע להרין. ב. דקא עביד ליה בית הכסא [לחינוקות. יעוצ'א] אי נמי ממלא אותו קוצים. מפי' הל"ש.